Mi smo za žive meje!

LAHKO IMATE ODOJE!

Živa meja ali ograja?

Živa meja in ograja se lahko dopolnjujeta. Če imate živo mejo, lahko ob njej postavite še ograjo. Če imate ograjo, pa lahko ob njej posadite živo mejo ali jo ozelenite s popenjavkami. Če žive meje ne morete zasaditi takoj, ohranite prostor za saditev pozneje.

ŽIVA MEJA JE PREPROST UKREP ZA VELIKE UČINKE.

ŽIVA MEJA IMA VELIK VPLIV NA LJUDI, PROSTOR, OKOLJE IN NARAVO OKROG SEBE.

Zakaj bi ohranjali obstoječo živo mejo?

Živa meja je vsaka v niz posajena skupina treh ali več grmovnic ali drugih lesnatih rastlin enake ali različne vrste. Varuje vaš prostor in soustvarja skupnega. Živalim daje zavetje in hrano, varuje tla, pomaga hladiti okolico in zadrževati deževnico ter ustvarja prijetnejše okolje za ljudi in naravo v naselju.

1. **Zasebnost**
   Zelenje omehča pogled na ograjo in ustvari prijetnejši rob vrta.

2. **Zdravje okolja in ljudi**
   Rastline senčijo, izboljšajo ponikanje vode in prispevajo k prijetnejši mikroklimi ter ustvarjajo prijetnejše okolje, ki privlači ljudi. Spodbuja hojo, gibanje in druženje.

3. **Biotska raznovrstnost in ohranjanje prostora**
   Raznolike grmovnice ponujajo pticam, opraševalcem in drugim živalim hrano in zavetje ter povezujejo zelene površine v okolici.

4. **Soustvarjanje prostora skupnosti in lokalne odpornosti**
   Vaša živa meja povezuje vrt, ulico in naselje. Kar raste pri vas, lahko koristi tudi drugim.

DA BO ŽIVA MEJA ČIM BOLJ KORISTNA, REDNO VZDRŽUJTE IN OBNAVLJAJTE RASTLINE IN NJIHOVO RASTIŠČE.

Žive meje še nimate? Kako začeti?

1. **Ob ograji pripravimo prostor in pogoje za saditev, rastišče zrahljamo in obogatimo.**
   Pas za saditev naj bo približno meter širok. V skopljeno sadilno jamo posadimo sadike in jih zalijemo.

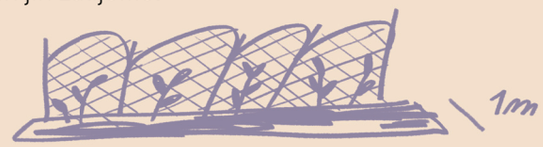

2. **Izberite več različnih, rastišču primernih vrst grmovnic.** Z različnimi vrstami bo živa meja bolj pestra, odporna in prijazna do ptic ter opraševalcev.

3. **Zasadite živo mejo in ji pustite, da zraste.**
   Ni treba začeti z velikimi sadikami, tudi iz manjših sadik sčasoma zraste gosta in lepa živa meja.

4. **Imate namesto ograje zid? Ozelenite ga.**
   Tudi zid lahko postane zelen rob parcele. Kjer je prostora dovolj, lahko ob njem zasadimo grmovnice. Kjer je prostora manj, razmislimo o sajenju vzpenjavih vrst rastlin in drugih primernih načinih ozelenitve.

Prava živa meja za pravi prostor

Izbira vrste rastlin je odvisna od rastišča, to je prostora pod in nad tlemi in razmer za rast ter od vaših želja, to je tega, kakšno živo mejo si želite in koliko dela ste se namenili posvečati vzdrževanju.

Za nasvet glede izbire vrste ali več vrst rastlin, velikost sadik in izvedbo saditve se obrnite na lokalno vrtnarijo ali drevesnico, pri zahtevnejših ureditvah pa na krajinskega arhitekta.

Pustite živi meji prostor za rast in razvoj. Vzdržujte, pomlajujte in ohranjajte jo, bogatite in rahljajte zemljo, zasadite novo danes, ali ustvarite prostor, da jo boste posadili jutri.

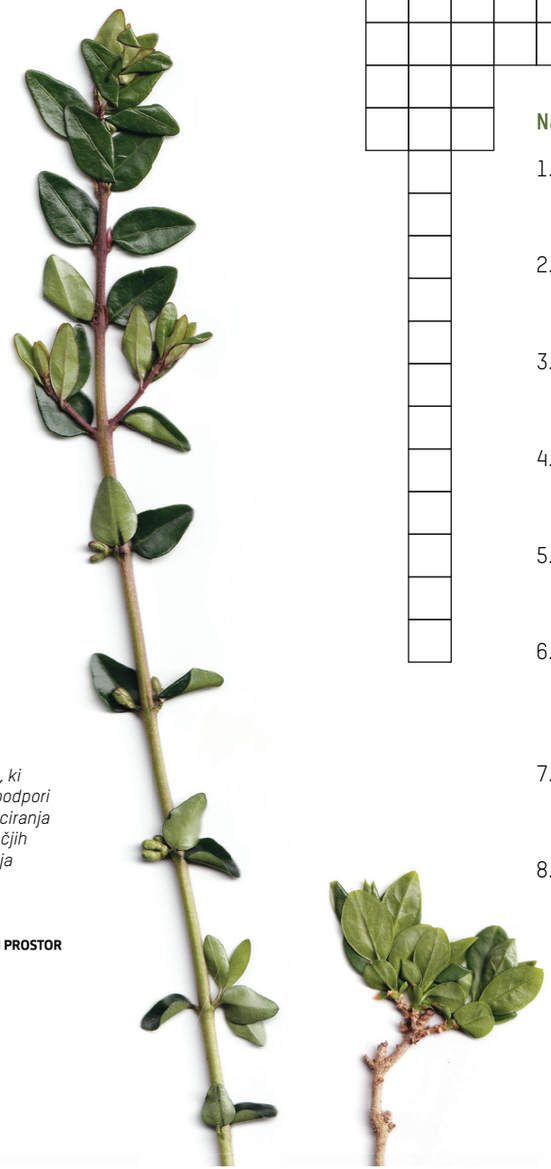

Letak je nastal v okviru pobude Za žive meje!, ki nadaljuje prizadevanja Mreže za prostor, ob podpori Ministrstva za okolje in prostor v okviru financiranja projektov promocije in ozaveščanja na področjih varstva narave, voda ter trajnostnega urejanja prostora v letu 2026.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

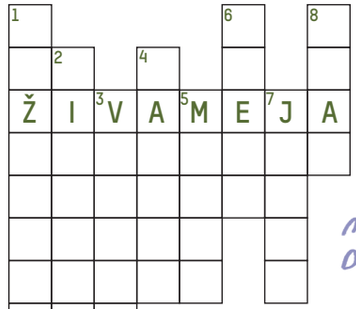

MEDTEM KO ČAKAM, DA ŽIVA MEJA ZRASTE...

Navpično

1. Voda, ki jo zadržimo, ko močno dežuje, da z njo zalivamo rastline v vrtu.
2. Pojem, ki oznanja več rastlin, ptic, žuželk in drugih živih bitij na območju ...
3. Tlakovane in pozidane površine to značilnost okolja stopnjujejo, rastlinje pa jo blažijo.
4. Največja zaveznica človeka pri soočanju s podnebnimi spremembami.
5. Kjer je prostora za naravo manj, je vsak njen košček toliko dragocenejši.
6. Največja rastlinska sestavina narave, ki učinkovito ustvarja senco, vlaži in čisti zrak in hladi okolico.
7. Površina: ulica, trg, vrt, pot ali park, ki je v splošni, javni skupni rabi.
8. Ključen za življenje na Zemlji, rastline pa ga ustvarjajo in čistijo.

Vaša živa meja je del zelene infrastrukture naselja

Vsaka živa meja poveže vrt, zelenico ali ulico na kateri raste z drugimi rastlinami in zelenimi površinami v bližnji in daljni okolici in pomaga ustvarjati prijetnejše in odpornejše bivalno okolje v celotnem naselju in na širšem lokalnem območju.

VAŠA ODLOČITEV ZA ŽIVO MEJO! JE DOBRA ZA VAS, ŠIRŠO LOKALNO SKUPNOST IN NASELJE.

Mi smo za žive meje_letak_sep2026.indd 2 17. 9. 26 10:45